

УДК 636.2.05.06.082.26 : 637.612 (477)

В. П. ТКАЧУК

Інститут розведення і генетики тварин НААН України

**РІСТ ШКІРИ У БУГАЙЦІВ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ,
ОДЕРЖАНИХ ВІД СХРЕЩУВАННЯ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ
ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ З БУГАЯМИ
ВІТЧИЗНЯНИХ М'ЯСНИХ ПОРІД В УМОВАХ ПОЛІССЯ**

Одержання високоякісних шкір пов'язано з вирощуванням тварин з великою живою масою і високою м'ясною продуктивністю. При широкому впровадженні різних варіантів схрещування у скотарстві і використанні для цієї мети бугаїв різних м'ясних порід важливе значення має одержання важких шкір високої якості від помісних тварин (Чуприна О. П., 2003).

Дослідження проводились у КСП «Полісся» Овруцького району Житомирської області на бугайцях української чорно-рябої молоч-

ної породи (I група) та помісях, одержаних від схрещування корів вищеназваної породи з бугаями вітчизняних м'ясних порід (II – з поліською м'ясною; III – з симентальською м'ясною; IV – з українською м'ясною і V – з волинською м'ясною).

Результати досліджень показують, що у бугайців різних генотипів у 12,5-місячному віці маса парної шкіри була різною: найвищі показники спостерігалися у бугайців III групи ($24,8 \pm 2,55$ кг), а найменші – у тварин I групи ($15,8 \pm 2,10$ кг). Різниця за масою парної шкіри між бугайцями I і II групи складала $5,52$ ($P < 0,10$), I і III – $9,03$ ($P < 0,05$), I і IV – $5,55$ та I і V – $3,72$ кг. Найвищий вихід шкіри виявлено у тварин III і IV групи ($8,58$ і $8,49$ % відповідно). Найбільшою довжиною, шириною та площею шкіри характеризувалися помісі III групи, а найбільшою її товщиною на лопатці – бугайці III і IV групи.

З віком тварин маса шкіри, її ширина, довжина та площа збільшувалися. У 16-місячному віці найбільша маса шкіри була у бугайців, одержаних від бугаїв симентальської м'ясної породи ($32,1 \pm 1,56$ кг), а найменша – у тварин української чорно-рябої молочної породи ($24,3 \pm 0,55$ кг). За цим показником останні поступалися ровесникам II групи на $3,77$ ($P < 0,05$), III – на $7,83$ ($P < 0,01$), IV – на $3,27$ ($P < 0,02$) і V – на $3,45$ кг ($P < 0,01$).

Порівняно з 12,5-місячним віком у 16-місячному віці маса шкіри тварин I групи збільшилася в $1,53$, II – в $1,31$, III – в $1,29$, IV – в $1,29$ і V – в $1,42$ рази. Найбільшим виходом шкіри характеризувалися бугайці III групи, а найменшим – тварини I групи. З 12,5-місячного до 16-місячного віку маса шкіри у бугайців контрольної групи збільшилася на $8,5$ ($P < 0,01$), у помісей II групи – на $6,75$ ($P < 0,02$), III – на $7,30$ ($P < 0,05$), IV – на $6,22$ ($P < 0,01$) та V – на $8,23$ кг ($P < 0,001$). З віком бугайців збільшилася ширина, довжина і площа шкіри, найбільшою її площа була у бугайців III групи.

Таким чином, результати наших досліджень показують, що найбільшу масу, ширину, довжину, площу та вихід шкіри мали помісні бугайці, отримані від схрещування корів української чорно-рябої молочної породи з бугаями симентальської породи.